

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (шести състав)

9 септември 2021 година*

„Преюдициално запитване — Съдебно сътрудничество по гражданскоправни въпроси — Наследяване — Регламент (ЕС) № 650/2012 — Член 6, буква а) — Отказ от компетентност — Член 7, буква а) — Съдебна компетентност — Проверка от втория сезиран съд — Член 22 — Избор на приложимото право — Член 39 — Взаимно признаване — Член 83, параграф 4 — Преходни разпоредби“

По дело C-422/20

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Oberlandesgericht Köln (Висш областен съд Кьолн, Германия) с акт от 28 август 2020 г., постъпил в Съда на 8 септември 2020 г., в рамките на производство по дело

RK

срещу

CR,

СЪДЪТ (шести състав),

състоящ се от: L. Bay Larsen, председател на състава, C. Toader (докладчик) и N. Jääskinen, съдии,

генерален адвокат: M. Szpunar,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

- за CR, от I. Sommer, Rechtsanwältin,
- за испанското правителство, от M. J. Ruiz Sánchez, в качеството на представител,
- за италианското правителство, от G. Palmieri в качеството на представител, подпомагана от E. Manzo, avvocato dello Stato,

* Език на производството: немски.

– за Европейската комисия, от M. Heller и M. Wilderspin, в качеството на представители,
след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание
от 8 юли 2021 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 6, буква а), член 7, буква а), член 22 и член 83, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 650/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 година относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на решения и приемането и изпълнението на автентични актове в областта на наследяването и относно създаването на европейско удостоверение за наследство (ОВ L 201, 2012 г., стр. 107 и поправка в ОВ L 60, 2013 г., стр. 140, наричан по-нататък „Регламентът за наследяването“).
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между RK и CR относно искане, подадено от CR, за издаване, след смъртта на съпруга ѝ, на национално удостоверение за наследствени права и на европейско удостоверение за наследство.

Правна уредба

- 3 Съгласно съображения 27 и 59 от Регламента за наследяването:
„(27) Нормите на настоящия регламент са предназначени да гарантират, че компетентния[т] по наследяването орган ще прилага в повечето случаи собственото си право. Ето защо в настоящия регламент се предвиждат поредица от механизми, които да се прилагат, когато починалият е избрал като право, уреждащо наследяването му, правото на държава членка, чийто гражданин е бил той.
[...]
(59) В контекста на общата цел — взаимно признаване на решения, постановени в държавите членки по въпросите на наследяването, [...], настоящият регламент следва да предвиди норми относно признаването, изпълняемостта и изпълнението на решения [...]“.
- 4 Член 3, параграф 1 от Регламента за наследяването, озаглавен „Определения“, гласи:
„1. За целите на настоящия регламент:
[...]
ж) „решение“ означава всяко решение в областта на наследяването, постановено от съд на държава членка, независимо от наименованието на решението, включително решение относно определянето на разходите или разноските от служител на съда;
[...]"

5 Член 4 от този регламент, озаглавен „Обща компетентност“, предвижда:

„Съдилищата на държавата членка на обичайното местопребиваване на починалия към момента на смъртта му са компетентни да се произнасят по въпроси, свързани с наследяването на имуществото на починалия като цяло“.

6 По силата на член 6 от посочения регламент, озаглавен „Отказ от компетентност в случай на избор на право“ от посочения регламент:

„Когато починалият е избрал правото на държава членка за приложимо по отношение на наследството му съгласно член 22, сезираният по член 4 или член 10 съд:

а) може по искане на една от страните в производството да се откаже от компетентност, ако счита, че съдилищата на държавата членка, чието право е избрано за приложимо право, са по-подходящи да се произнесат относно наследяването, като взема предвид фактическите обстоятелства около наследяването, като обичайното местопребиваване на страните и местонахождението на активите; [...]

[...]“.

7 Член 7, буква а) от същия регламент, озаглавен „Компетентност в случай на избор на право“, предвижда:

„Съдилищата на държава членка, чието право е било избрано за приложимо от починалия съгласно член 22, са компетентни да се произнасят по отношение на наследяването, ако:

а) сезираният дотогава съд се е отказал от компетентност по същия случай съгласно член 6;

[...]“.

8 Член 10 от Регламента за наследяването, озаглавен „Субсидиарна компетентност“, предвижда:

„1. Когато обичайното местопребиваване на починалия към момента на смъртта му не е в държава членка, съдилищата на държавата членка по местонахождение на активите на наследственото имущество са въпреки това компетентни да се произнесат относно наследството като цяло, доколкото:

а) починалият е бил неин гражданин към момента на смъртта си; или, ако не е изпълнено горното,

б) предишното обичайно местопребиваване на починалия е било в същата държава членка, при условие че към момента на сезирането на съда са изтекли не повече от пет години, откакто това обичайно местопребиваване се е променило.

2. Когато няма съд в държава членка, който да е компетентен съгласно параграф 1, съдилищата на държавата членка по местонахождение на активите на наследственото имущество са въпреки това компетентни да се произнесат относно тези активи“.

- 9 Член 22, параграфи 1 и 2 от същия регламент, озаглавен „Избор на приложимо право“, гласи:
- „1. Всяко лице може да избере за приложимо право по въпросите, свързани с наследяването му като цяло, правото на държавата, чийто гражданин е към момента на избора или към момента на смъртта.
- Всяко лице с повече от едно гражданство може да избере правото на която и да е от държавите, чийто гражданин е към момента на избора или на смъртта.
2. Изборът се прави изрично в изявление под формата на разпореждане с имущество в случай на смърт или е виден от условията на такова разпореждане“.
- 10 В глава IV от Регламента за наследяването, озаглавена „Признаване, изпълнителна сила и изпълнение на решения“, се съдържат членове 39—58 от същия.
- 11 Според текста на член 39, параграф 1 от този регламент, озаглавен „Признаване“:
- „Решенията, постановени в държава членка, се признават в другите държави членки, без да се изисква каквато и да е специална процедура“.
- 12 Член 40 от посочения регламент, озаглавен „Основания за отказ за признаване“, гласи:
- „Съдебно решение не се признава:
- а) ако признаването явно противоречи на обществения ред (*ordre public*) в държавата членка, в която се иска признаване;
- б) когато то е постановено в отсъствието на страната, ако актът за образуване на производството или равностоен документ не е връчен или съобщен на ответника своевременно и по начин, който би му позволил да се защити, освен ако ответникът не е упражнил правото си да оспори решението, въпреки че е имал възможност да направи това;
- в) ако то е несъвместимо с решение, постановено в производство между същите страни в държавата членка, в която се иска признаване;
- г) ако то е несъвместимо с решение, постановено по-рано в друга държава членка или в трета държава в производство по същия предмет и между същите страни, при условие че по-ранното съдебно решение отговаря на условията, необходими за признаването му в държавата членка, в която се иска признаване“.
- 13 Член 41 от Регламента за наследяването, озаглавен „Недопускане на преразглеждане по същество“, предвижда:
- 14 „При никакви обстоятелства не се допуска постановено в държава членка решение да се преразглежда по същество“.

- 15 По силата на член 83, параграфи 1 и 4, озаглавен „Преходни разпоредби“ от посочения регламент:
- 16 „1. Настоящият регламент се прилага по отношение на наследяването на лица, починали на датата или след 17 август 2015 г.
- 17 [...]
- 18 4. Ако дадено разпореждане с имущество в случай на смърт е било направено преди 17 август 2015 г. в съответствие с право, което починалият би могъл да избере за приложимо в съответствие с настоящия регламент, посоченото право се счита за избрано като приложимо към наследяването право“.
- 19 Според текста на член 84 от посочения регламент:
- 20 „Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.
- 21 Той се прилага от 17 август 2015 г., с изключение на членове 77 и 78, които се прилагат от 16 ноември 2014 г., и членове 79, 80 и 81, които се прилагат от 5 юли 2012 г. [...]“

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

- 22 След смъртта на съпруга ѝ, с германско гражданство, на 9 март 2017 г., CR е поискала от Amtsgericht Düren (Районен съд Дюрен, Германия) да издаде национален акт за удостоверяване на наследствени права и европейско удостоверение за наследство въз основа на саморъчно завещание, съставено на немски език на 14 юни 1990 г., с което съпрузите взаимно са се определили като единствен наследник един на друг.
- 23 RK, брат на починалия, оспорва компетентността на сезираните германски съдилища да се произнесат по това искане, поради това че към момента на смъртта му последното обичайно местопребиваване на наследодателя е било в Испания и че посоченото завещание не съдържа изричен избор на като приложимото към цялото наследство право.
- 24 С решение от 20 декември 2017 г. Amtsgericht Düren (Районен съд Дюрен, Германия) приема, че фактите, необходими за издаването на поисканите удостоверения, са установени.
- 25 По жалба на RK Oberlandesgericht Köln (Висш областен съд Кьолн, Германия) с определение от 4 юли 2018 г. констатира липсата на компетентност на Amtsgericht Düren (Районен съд Дюрен) да се произнесе по искането, с мотива че само испанските съдилища са компетентни в съответствие с критерия за обичайното местопребиваване на наследодателя към момента на смъртта му, предвиден в член 4 от Регламента за наследяването.
- 26 С определение от 29 април 2019 г. Juzgado de Primera Instancia e Instrucción No 3 Estepona (Първоинстанционен и следствен съд № 3, Естепона, Испания), който е сезиран от CR, решава „да се откаже от постановяването на решение в [производството във връзка с наследството, висящо пред този съд], като се има предвид че германските съдилища [са]

по-подходящи да се произнесат по наследяването и поради практически обстоятелства като обичайното местопребиваване на засегнатата страна по това дело и местонахождението на съществената част от наследственото имущество“.

- 27 С нотариален акт от 29 август 2019 г. CR подава до Amtsgericht Düren (Районен съд Дюрен) ново искане за издаване на национален акт за удостоверяване на наследствени права и на европейско удостоверение за наследство, като се позовава на определението на испанския съд. С определение от 19 февруари 2020 г. Amtsgericht Düren (Районен съд Дюрен) приема, че е компетентен да се произнесе по искането на CR, като счита, че определението на испанския съд представлява отказ от компетентност по смисъла на член 6, буква а) от Регламента за наследяването.
- 28 RK обжалва определението на Amtsgericht Düren (Районен съд Дюрен) пред запитващата юрисдикция, като поддържа, че няколко основания се противопоставят на международната компетентност на германските съдилища.
- 29 Като се позовава на решение от 21 юни 2018 г., Oberle (C-20/17, EU:C:2018:485), тази юрисдикция изразява съмнения относно прилагането и тълкуването на някои разпоредби от Регламента за наследяването.
- 30 При тези условия Oberlandesgericht Köln (Висш областен съд Кьолн, Германия) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

- „1) За да се приеме, че първоначално сезираният съд се е отказал от компетентност съгласно член 7, буква а) от Регламент[а за наследяването], изисква ли се този съд изрично да е заявил, че се отказва от компетентност, или може да е достатъчно и изявление, от което не следва изрично, но се извежда по тълкувателен път, че този съд се е отказал от компетентност?
- 2) Оправомощен ли е съдът на държавата членка, чиято компетентност следва да произтича от направения от първоначално сезирания съд на другата държава членка отказ от компетентност, да провери дали са били налице предпоставките за постановяване на решение от първоначално сезирания съд съгласно член 6, буква а) и член 7, буква а) от Регламент[а за наследяването]? В каква степен е обвързващо решението на първоначално сезирания съд?

По-специално:

- а) Оправомощен ли е съдът на държавата членка, чиято компетентност следва да произтича от направения от първоначално сезирания съд на другата държава членка отказ от компетентност, да провери дали починалият надлежно е избрал правото на държавата членка съгласно член 22 от Регламент[а за наследяването]?
- б) Оправомощен ли е съдът на държавата членка, чиято компетентност следва да произтича от направения от първия сезиран съд на другата държава членка отказ от компетентност, да провери дали на основание член 6, буква а) от Регламент[а за наследяването] една от страните в производството е поискала от първоначално сезирания съд да се откаже от компетентност?

- в) Оправомощен ли е съдът на държавата членка, чиято компетентност следва да произтича от направения от първия сезиран съд на другата държава членка отказ от компетентност, да провери дали първоначално сезираният съд основателно е приел, че съдилищата на държавата членка, чието право е избрано за приложимо, са по-подходящи да се произнесат по наследяването?
- 3) Приложими ли са член 6, буква а) и член 7, буква а) от Регламент[а за наследяването], които изискват да се направи избор на право „съгласно член 22“, и когато в завещателно разпореждане, извършено преди 17 август 2015 г., починалият не е направил изричен или конклюдентен избор на право, като приложимото по отношение на наследяването право може да се изведе единствено от член 83, параграф 4 от Регламент[а за наследяването]?”.

По преюдициалните въпроси

По първия въпрос

- 31 С първия си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 7, буква а) от Регламента за наследяването трябва да се тълкува в смисъл, че е налице отказ от компетентност по смисъла на член 6, буква а) от същия регламент в полза на съдилищата на държавата членка, чието право е било избрано от наследодателя, е необходимо първоначално сезираният съд изрично да се е отказал от своята компетентност.
- 32 От акта за преюдициално запитване е видно, че съмненията на запитващата юрисдикция в това отношение са свързани с факта, че в случая първоначално сезираният испански съд не се е отказал изрично от своята компетентност.
- 33 Както обаче посочва испанското правителство в писменото си становище, съществува текстуална разлика между член 6, буква а) и член 7, буква а) от Регламента за наследяването в текста на испански език, за разлика от това, което може да се констатира в текстовете на други езици.
- 34 Действително, в текста на испански език, докато член 6, буква а) от Регламента за наследяването си служи с израза „extenderse de conocer“, в член 7, буква а) от този регламент е използван глаголят „inhibirse“. За разлика от това в текстовете на тези разпоредби на други езици и двете разпоредби си служат с термини, в които изрично се посочва отказът от компетентност. Така например, като илюстрация, за тези две разпоредби в текста на немски език е използван изразът „für unzuständig erklären“, на английски език — „decline jurisdiction“, на френски език — „décliner sa compétence“, на италиански език — „dichiarare la propria incompetenza“, и на румънски език — „declina competența“.
- 35 В случая първоначално сезираният съд е използвал текста на испански език на член 6, буква а) от Регламента за наследяването, като е заявил, че „се отказва да постанови решение“. Въпреки това обстоятелството, че тази разпоредба в текста си на испански език си служи с понятия, различни от тези в член 7, буква а) от посочения регламент, и че испанската юрисдикция е използвала термините, фигуриращи в първата от тези разпоредби, няма последиствия за валидността на отказ от компетентност по смисъла на тези разпоредби.

- 36 В това отношение трябва да се припомни, че според постоянната съдебна практика разпоредбите на правото на Съюза трябва да се тълкуват и прилагат еднакво с оглед на текстовете им на всички езици на Европейския съюз. В случай на несъответствие между текстовете на дадена разпоредба от правото на Съюза на различните езици съответната разпоредба трябва да се тълкува в зависимост от общата структура и целите на правната уредба, от която тя е част (решение от 8 октомври 2020 г., *United Biscuits (Pensions Trustees)* и *United Biscuits Pension Investments*, C-235/19, EU:C:2020:801, т. 46 и цитираната съдебна практика).
- 37 От текста на член 6, буква а) от Регламента за наследяването следва, че отказът от компетентност предполага наличието на няколко изброени в тази разпоредба условия и се основава на преценка от първоначално сезирания съд на фактическите обстоятелства във връзка с наследяването, за да реши дали съдилищата на държавата членка, чието право е било избрано по силата на член 22 от този регламент, са най-подходящи да се произнесат по наследяването. Тази разпоредба позволява, от една страна, да се гарантира, че компетентният по наследяването орган ще прилага своето национално право, както е указано в съображение 27 от посочения регламент, и от друга страна, да се постигне целта на последния, която се състои в това да се предостави компетентност на съдилищата, които биха могли да се окажат по-близки до страните или до наследственото имущество.
- 38 Що се отнася до член 7, буква а) от Регламента за наследяването, той се отнася до компетентността на съдилищата на държава членка, чието право е било избрано, и предвижда, че те са компетентни, при условие че първоначално сезиран съд се е отказал от компетентност в тяхна полза, по силата на член 6, буква а) от този регламент.
- 39 Нито текстът на член 6 от Регламента за наследяването, нито този на член 7 от него обаче съдържат каквото и да било позоваване на формата, в която първоначално сезираният съд трябва да направи отказ от компетентност и следователно на необходимостта от изрично изявление в този смисъл от страна на този съд, макар да е вярно, че принципът на правна сигурност предполага отказът от компетентност да произтича недвусмислено от изявлението на посочения съд, за да се избегне спор за компетентност между последния и съда, който би бил компетентен по силата на член 7 от посочения регламент.
- 40 Следователно изричен отказ от компетентност не е необходим, при условие че — както е в делото по главното производство — от отказа на първоначално сезирания съд по смисъла на член 6, буква а) от същия регламент да постанови решение недвусмислено се вижда, че той се е десезирал в полза на съдилищата на държавата членка, чието право е било избрано от наследодателя, който счита, че са по-подходящи да се произнесат по дадено наследство.
- 41 Всъщност подобно тълкуване съответства на целта да се улесни достъпът до правосъдие, гарантирана по-конкретно от принципа на взаимно признаване на съдебните решения, залегнал в основата на прилагането на разпоредбите на Регламента за наследяването и закрепен в член 39 от този регламент, като по този начин се цели в областта на сътрудничеството по граждански и търговски дела да се укрепи опростена и ефикасна система от стълкновителни норми, признаване и изпълнение на съдебни решения, постановени в рамките на наследяване с трансгранични последици, за да допринесе за постигане на целта на Съюза да се превърне в пространство на свобода, сигурност и правосъдие, като се основава на високата степен на доверие, което трябва да съществува между държавите членки.

42 С оглед на гореизложеното на първия въпрос следва да се отговори, че член 7, буква а) от Регламента за наследяването трябва да се тълкува в смисъл, че за да е налице отказ от компетентност по смисъла на член 6, буква а) от същия регламент в полза на съдилищата на държавата членка, чието право е било избрано от наследодателя, не е необходимо първоначално сезираният съд изрично да е отклонил своята компетентност, но това намерение трябва да произтича недвусмислено от решението, което той е постановил в това отношение.

По втория въпрос

43 С втория си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 6, буква а) и член 7, буква а) от Регламента за наследяването трябва да се тълкуват в смисъл, че съдът на държавата членка, сезиран вследствие на отказ от компетентност, е оправомощен да провери дали са изпълнени предвидените в тези разпоредби условия, за да може първоначално сезираният съд да приеме, че не е компетентен.

44 Запитващата юрисдикция иска по-точно да се установи дали вторият сезиран съд може вследствие на отказ от компетентност да провери дали са изпълнени трите условия по член 6, буква а) от Регламента за наследяването, за да е налице отказ от компетентност, а именно, първо, починалият валидно да е избрал правото, приложимо към наследството му по силата на член 22 от този регламент, второ, пред първоначално сезирания съд едната от страните в производството да е подала искане за такъв отказ от компетентност и трето, първоначално сезираният съд правилно да е приел, че съдилищата на държавата членка, чието право е било избрано, са по-подходящи да се произнесат по наследството.

45 В това отношение член 6, буква а) от Регламента за наследяването предвижда възможността за първоначално сезирания по член 4 или 10 от този регламент съд да се откаже от своята компетентност в полза на съда на държавата членка, чието право е било избрано в изпълнение на член 22 от посочения регламент, когато са изпълнени условията, предвидени в първата от тези разпоредби.

46 Както обаче отбелязва генералният адвокат в точка 39 от своето заключение, фактът, че приемането на такова решение представлява само възможност, а не задължение за първоначално сезирания съд, представлява сериозна индиция за това, че такова решение не може да бъде подлагано на проверка от съдилищата, в полза на които първоначално сезираният съд се е отказал от своята компетентност.

47 Съгласно член 7, буква а) от Регламента за наследяването съдилищата на държавата членка, чието право е било избрано съгласно член 22 от този регламент, са компетентни да се произнесат по наследяването, при условие че първоначално сезиран съд се е отказал от своята компетентност по същото дело, по силата на член 6, буква а) от посочения регламент. Така тези съдилища стават компетентни единствено поради наличието на отказ от компетентност по смисъла на последната разпоредба.

48 Важно е също да се подчертае, че отказ от компетентност представлява „решение“ по смисъла на член 3, параграф 1, буква ж) от Регламента за наследяването, така че са приложими разпоредбите на глава IV от този регламент относно признаването, изпълнителната сила и изпълнението на „решенията“, а именно членове 39—58.

- 49 Същевременно член 39 от Регламента за наследяването предвижда, че решенията, постановени в една държава членка, се признават в други държави членки, без да се изисква каквато и да е специална процедура, а член 41 от този регламент уточнява, че подобни решения в никакъв случай не подлежат на преразглеждане по същество. Що се отнася до основанията за непризнаване, съдържащи се в член 40 от посочения регламент, нито едно от тях не засяга хипотезата, при която вторият сезиран съд би счел, че в решението за отказ от компетентност член 6, буква а) от същия регламент е бил приложен неправилно.
- 50 При това положение решение, с което юрисдикция на държава членка се е отказала от компетентност, обвързва юрисдикциите на другите държави членки по отношение както на десезирането на тази юрисдикция по силата на член 6, буква а) от Регламента за наследяването, така и на констатацията, че условията, изброени в същата разпоредба, са налице (вж. по аналогия решение от 15 ноември 2012 г., *Gothaer Allgemeine Versicherung и др.*, C-456/11, EU:C:2012:719, т. 41).
- 51 Всяко различно тълкуване би могло да накърни принципите на взаимно признаване и взаимно доверие, които са в основата на установената с Регламента за наследяването система.
- 52 Действително, според практиката на Съда общата цел на посочения регламент е — както следва от съображение 59 от него — взаимно признаване на решенията, постановени в държавите членки по въпросите на наследяването с трансгранични последици (решение от 17 януари 2019 г., *Brisch*, C-102/18, EU:C:2019:34, т. 33).
- 53 Ако обаче съд на държава членка беше овластен да проверява дали посочените в член 6, буква а) от Регламента за наследяването условия са изпълнени и съответно да откаже да признае решение, с което съд на друга държава членка е обявил, че не е компетентен, тази възможност би влязла в противоречие със системата, установена в този регламент, тъй като подобен отказ би могъл да застраши ефикасното функциониране на правилата, съдържащи се в глава IV от посочения регламент, а също и, както отбелязва генералният адвокат в точка 59 от заключението си, на механизма, предвиден в член 6, буква а) и член 7, буква а) от същия регламент.
- 54 Впрочем възприетото в точка 44 от настоящото решение тълкуване позволява да се избегне отрицателен спор за компетентност, който би могъл да доведе до риск от отказ от правосъдие, както по същество отбелязва и генералният адвокат в точка 60 от заключението си.
- 55 С оглед на гореизложеното на втория въпрос следва да се отговори, че член 6, буква а), член 7, буква а) и член 39 от Регламента за наследяването трябва да се тълкуват в смисъл, че съдът на държавата членка, сезиран вследствие на отказ от компетентност, не е оправомощен да проверява дали са изпълнени условията, установени в тези разпоредби, за да може първоначално сезираният съд да приеме, че не е компетентен.

По третия въпрос

- 56 С третия си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали правилата за компетентност, предвидени в член 6, буква а) и член 7, буква а) от Регламента за наследяването, намират приложение и в случая, когато в завещанието си, направено

- преди 17 август 2015 г., наследодателят не е избрал приложимото към наследството право и когато определянето на това право произтича само от член 83, параграф 4 от този регламент.
- 57 В това отношение трябва да се припомни в самото начало, че макар по силата на член 267 ДФЕС Съдът да е компетентен да тълкува член 6, буква а) и член 7, буква а) от Регламента за наследяването, прилагането на така изтълкуваните разпоредби към конкретния случай се извършва от националния съд (вж. в този смисъл решение от 13 септември 2018 г., *Profi Credit Polska*, C-176/17, EU:C:2018:711, т. 52).
- 58 Според текста на член 83, параграф 4 от Регламента за наследяването, ако дадено разпореждане с имущество в случай на смърт отпреди 17 август 2015 г. е било направено в съответствие с право, което наследодателят би могъл да избере за приложимо по силата на този регламент, това право се счита за избрано като приложимо към наследяването право.
- 59 Така тази разпоредба въвежда за периода, предхождащ въвеждането в изпълнение на посочения регламент, презумпция за избор на приложимото към наследяването право, която има същото действие като избора, направен по силата на разпоредбите на същия регламент.
- 60 Както подчертава Европейската комисия в становището си пред Съда и както е видно от точка 29 от настоящото решение, целта на член 6, буква а) и на член 7, буква а) от Регламента за наследяването е по-конкретно да се установи паралелизъм между компетентността и приложимото право.
- 61 Всъщност в решение от 21 юни 2018 г., *Oberle* (C-20/17, EU:C:2018:485, т. 50 и 52), Съдът постановява, че, както се подчертава в съображение 27 от Регламента за наследяването, разпоредбите на този регламент са предназначени да гарантират, че компетентният по наследяването орган ще прилага в повечето случаи собственото си право, като тази цел осигурява съвместимост между разпоредбите относно компетентността и тези относно приложимото право в тази област.
- 62 Освен това, както бе припомнено в точка 31 от настоящото решение, предвиденият в член 6, буква а) и член 7, буква а) от Регламента за наследяването отказ от компетентност има за цел да позволи съд на държава членка да се десезира в полза на съдилищата на държавата членка, чието право е било избрано съгласно член 22 от този регламент, когато първият съд счита, че последните са по-подходящи от него да се произнесат, за да се даде възможност по свързания със съответното наследство спор да се произнесат съдилищата, които са най-близо до него.
- 63 Същевременно тълкуване в смисъл, че прилагането на правото, уреждащо наследяването по силата на член 83, параграф 4 от Регламента за наследяването, не позволява отказ от компетентност по смисъла на член 6, буква а) от този регламент, би накърнило целите, споменати в точки 54 и 55 от настоящото решение.
- 64 С оглед на гореизложеното на третия въпрос следва да се отговори, че член 6, буква а) и член 7, буква а) от Регламента за наследяването трябва да се тълкуват в смисъл, че предвидените в тези разпоредби правила за компетентност се прилагат и в случая, при

който в завещанието си, съставено преди 17 август 2015 г., наследодателят не е избрал приложимото към наследяването право, и определянето на това право произтича само от член 83, параграф 4 от този регламент.

По съдебните разноски

- 65 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (шести състав) реши:

- 1) Член 7, буква а) от Регламент (ЕС) № 650/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 година относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на решения и приемането и изпълнението на автентични актове в областта на наследяването и относно създаването на европейско удостоверение за наследство трябва да се тълкува в смисъл, че за да е налице отказ от компетентност по смисъла на член 6, буква а) от същия регламент в полза на съдилищата на държавата членка, чието право е било избрано от наследодателя, не е необходимо първоначално сезираният съд изрично да е направил отказ от компетентност, но това намерение трябва да произтича недвусмислено от решението, което той е постановил в това отношение.
- 2) Член 6, буква а), член 7, буква а) и член 39 от Регламент № 650/2012 трябва да се тълкуват в смисъл, че съдът на държавата членка, сезиран вследствие на отказ от компетентност, не е оправомощен да проверява дали са изпълнени условията, установени в тези разпоредби, за да може първоначално сезираният съд да приеме, че не е компетентен.
- 3) Член 6, буква а) и член 7, буква а) от Регламент № 650/2012 трябва да се тълкуват в смисъл, че предвидените в тези разпоредби правила за компетентност се прилагат и в случая, в който в завещанието си, съставено преди 17 август 2015 г., наследодателят не е избрал приложимото към наследяването право, и определянето на това право произтича само от член 83, параграф 4 от този регламент.

Подписи